

Великий Гетсбі (стислий переказ)

Френсіс Скотт Фіцджеральд

Френсіс Скотт Фіцджеральд

Великий Гетсбі

Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:

Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розповідь ведеться від імені Ніка Карравея - тридцятирічного чоловіка, випускника Єльського університету, ветерана Першої світової війни. Події відбуваються в 20-х роках XX ст. у США.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Нік належав до заможної родини. 1915 року він завершив вищу освіту в Нью-Хейвені, а трохи згодом узяв участь у Великій світовій війні. Повернувшись додому, Нік вирішив податися із Заходу на Схід і вивчитися на біржовика. І ось навесні 1922 року Нік приїхав до Нью-Йорка. У містечку Вест-Егг він поселився у обшарпаному дачному будиночку. Він оселився на острові, що простягся просто на схід від Нью-Йорка. Будиночок Ніка стояв затиснутий між двома величезними особняками. Особливо розкішною була споруда праворуч, яка належала Гетсбі.

Якось увечері Нік поїхав до Б'юкененів, що мешкали в Іст-Еггу. Дейзі Б'юкенен доводилася Ніку троюрідною сестрою, а Тома - її чоловіка, Нік знав ще з студентських часів у Єльському університеті. Том здобув колись славу найкращого нападаючого футбольної команди Йельського університету - тобто став одним із тих досить типових американців, котрі на двадцять першому році життя досягають граничної межі досконалості, за якою вже все, що б вони не робили, має присмак поразки. Батьки його були неймовірно багаті, і тепер він перебрався з Чикаго на Схід. Б'юкенени провели рік у Франції, а потім якийсь час переїздили з місця на місце, завжди туди, де збиралися багатії.

Їхній особняк в Іст-Еггу виявився ще пишнішим, ніж Нік собі уявляв. Том став кремезним русявим тридцятирічним чоловіком із зухвалими очима. У Дейзі саме була її подруга Джордан Бейкер, яка професійно займалася гольфом. Вона здалася Ніку надміру самовпевненою і незалежною. У Тома і Дейзі була 3-річна дочка.

Під час обіду в Б'юкененів Нік дізнався від Бейкер, що Том має пасію у Нью-Йорку. Дейзі протягом цілого вечора грала комедію, щоб заручитися Ніковим співчуттям. Вертаючись додому, Нік не міг позбутись якогось неприємного, гнітючого почуття. Йому здавалося, що Дейзі лишається єдине: схопити дитину на руки й утекти з того дому, - але вона, видно, зовсім не мала такого наміру.

Повернувшись вночі до себе у Вест-Егг, Нік присів на подвір'ї і раптом побачив, що кроків за п'ятдесят від нього стоїть якийсь чоловік, який дивився на срібний розсип зірок. Нік здогадався, що це містер Гетсбі. Міс Бейкер згадувала про нього за обідом, і цього вистачило б, щоб зав'язати знайомство. Але Нік раптом зрозумів, що зараз недоречно порушувати його самотність.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Про те, що Том Б'юкенен має коханку, твердили всі, хто його знав. Ніку теж довелось познайомитися з нею. Якось надвечір він з Томом їхав поїздом до Нью-Йорка, й коли поїзд зупинився недалеко звалища, Том буквально витяг Ніка з вагона. "Я хочу познайомити тебе з моєю дівчиною", – сказав Том.

Коханкою Тома виявилася дружина власника авторемонтної станції, якому Том пообіцяв продати свою машину. Її чоловік на ім'я Вільсон ні про що не здогадувався. Жінка була років 35-ти, вже досить тілиста. В обличчі не було жодної правильної риси, жодного натяку на вроду, але вся істота її випромінювала дивовижну жвавість.

Том, Нік і Міртл Вільсон поїхали в Нью-Йорк нібито до її сестри. У західній частині міста вони зайшли у якусь квартиру. Нік лише двічі в житті впивався, і це був той другий раз. Тому все, що відбувалося там, він бачив немов крізь тьмянний, каламутний серпанок. Сидячи в Тома на колінах, місіс Вільсон обдзвонювала якихось своїх знайомих; потім з'ясувалося, що нема чого курити, і Нік пішов по сигарети. Коли він повернувся, Том і Міртл вийшли зі спальні. Згодом прийшла Кетрін, сестра Міртл. Нік спитав, чи не вона тут мешкає. Вона вибухнула робленим реготом, а потім сказала, що мешкає з приятелькою в готелі. У гості прийшло ще подружжя Маккі.

Кетрін розповідала, що недавно побувала на вечірці у Гетсбі. Згодом Кетрін прошепотіла Ніку на вухо, що Міртл ненавидить свого чоловіка так само, як Том – свою дружину. Кетрін вважала, що обидвоє могли б розлучитися, але Дейзі – католичка, а католики не визнають розлучення. Нік знав, що Дейзі зовсім не католичка, і хитрість, прихована в цій брехні, справила на нього неабияке враження.

Потім Міртл розповідала, що вийшла заміж за Вільсона, бо вважала його джентльменом, а він і нігтя її не вартий. "Ти ж якийсь час кохала його без тями", – зауважила Кетрін. "Кохала? Без тями? – обурилася Міртл. – Звідки ти це взяла? Я кохала його не більше, ніж оцього добродія". Вона тицьнула пальцем у бік Ніка, і всі подивилися на нього з докором. Нік спробував усім своїм виглядом показати, що їхні стежки ніколи раніше не сходились.

Нік поривався піти, але його не пускали. Міртл присунула своє крісло до Нікового і розповідала історію свого знайомства з Томом. Вони познайомилися у вагоні і того ж дня, коли вона з Томом сідала в таксі, в голові у неї була одна думка: "Живемо тільки раз, живемо тільки раз".

Уже десь над північ Том Б'юкенен і місіс Вільсон, стоячи лицем в лице, запекло засперечалися з приводу того, чи місіс Вільсон має право вимовляти ім'я Дейзі. Жінка кричала "Дейзі!" багато разів, а тоді Том коротким вправним ударом долонею роз'юшив їй носа.

Нік вийшов з квартири слідом за містером Маккі...

*Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:
Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу*

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Літніми вечорами з будинку Гетсбі линула музика. Чоловіки й жінки з'являлись і зникали в синяві його саду, серед шелесту голосів, шампанського і зірок. Вдень його гості стрибали у воду з вишки на причалі або засмагали на гарячому піску його пляжу, а два його моторні катери розтинали хвилі протоки, й за ними у вирі шумовиння злітали акваплани. По суботах і неділях його "ролс-ройс" перетворювався на рейсовий автобус, возячи гостей, а його фургончик бігав до станції зустрічати кожний поїзд. А в понеділок безліч слуг усували сліди вчорашніх руйнувань. Під час вечірок на столах була найвишуканіша їжа. У барі було все – і джини, і лікери, і всілякі трунки давнього походження. О сьомій прибував оркестр.

Того вечора, коли Нік вперше прийшов до Гетсбі, він був, напевно, одним з небагатьох запрошених гостей. Туди не чекали запрошень – туди приїздили самі. А траплялося, що гості приїздили й від'їздили, так і не познайомившись із господарем. Але Ніку запрошення прислав сам Джей Гетсбі.

Прийшовши на вечірку, Нік передусім спробував розшукати господаря, але це було складно. Між гостями чоловік побачив Джордан Бейкер. Минулого тижня вона програла фінальну зустріч з гольфу. Коли почали подавати першу вечерю (другу подавали після півночі), Джордан запросила Ніка приєднатися до її товариства.

Згодом Нік і Джордан шукали Гетсбі. У барі його не було. Джордан даремно виглядала його зі сходів у саду, а потім на терасі. Незабаром Нік і Джордан опинились у бібліотеці.

З наближенням півночі зростали веселощі. За столиком Ніка і Джордан сіла пара: чоловік приблизно Нікових літ і галаслива дівчина, що з найменшого приводу заходилася нестримним реготом. Коли загальний галас на хвилину стихився, чоловік подивився на Ніка й усміхнувся. Він сказав, що обличчя Ніка йому знайоме, можливо, він служив під час війни в Третій дивізії. Нік сказав, що так і було: він служив у дев'ятому кулеметному батальйоні. "А я – в Сьомому піхотному полку, аж до червня вісімнадцятого року. Мені відразу здалося, що ми вже десь зустрічались", – сказав чоловік. Якийсь час вони обмінювалися спогадами про сірі, просочені дощем французькі сільця. Чоловік раптом сказав Ніку, що кілька днів тому купив гідроплан і завтра вранці збирається випробувати його. Він запропонував Нікові приєднатися. Нік вже ладен був запитати того чоловіка, як його звуть, але в цю мить Джордан щось спитала Ніка. Потім Нік обернувся до свого нового знайомого і вибачився, сказавши, що опинився в незручному становищі: господаря ще й у вічі не бачив. Співрозмовник якось розгублено помовчав, а тоді раптом сказав: "Та це ж я Гетсбі". Нік почав вибачатися, а Гетсбі усміхнувся йому. Коли усмішка раптом зникла, Нік побачив перед

собою просто чепурного ферта років тридцяти з чимось, що мав майже сміховинну манеру висловлюватись якомога вишуканіше. Це намагання ретельно добирати слова впало Нікові в око ще до того, як Гетсбі назвав себе.

Гетсбі мав засмаглу шкіру, коротку зачіску, можливо, те, що він зовсім не пив, і вирізняло його з-поміж гостей. Гетсбі покликав Джордан і довго розмовляв з нею наодинці. Коли усі прощалися і йшли додому, Джордан сказала Ніку, що щойно вислухала дивовижну історію, але заприсяглася Гетсбі, що нікому її не розкаже. Нік попрощався з Гетсбі, а той нагадав, що завтра вони вирушають в політ на гідроплані.

Життя Ніка виглядало так: він працював у своїй конторі, знав на ім'я усіх клерків та маклерів і з ними снідав у ресторанчиках, крутив навіть роман з однією дівчиною, але потім розірвав стосунки. Вечеряв Нік звичайно в Йельському клубі, а потім вивчав механізми інвестицій та кредитів. Якщо вечір був погідний, влаштовував собі прогулянку по Медісон-авеню і виходив до Пенсільванського вокзалу. Він починав любити Нью-Йорк. На якийсь час Нік згубив з очей Джордан Бейкер, але в розпалі літа зустрів її знову. Спершу йому просто подобалося бувати з нею на людях, тішитися відблиском слави відомої на всю Америку чемпіонки з гольфа. Потім з'явилося і щось більше. Але якось Нік згадав, що колись у важливій грі вона нібито крадькома пересунула свій м'яч на кращу позицію. Справу зам'яли. Тепер Нік знав, що вона була невинувато брехлива. Якийсь незрозумілий зв'язок між собою і Джордан Нік хотів розірвати, щоб знову почуватися вільним.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

До Гетсбі прибували люди з Нью-Йорка, Іст-Егга, з найвіддаленіших кутків острова, з Вест-Егга. Приїжджали люди, пов'язані з кіно, люди з театральних кіл. Десь наприкінці липня Гетсбі сам приїхав до Ніка, хоч на той час Нік вже двічі побував на його прийомах, літав на гідроплані і ходив купатися на його пляж. Гетсбі нагадав Ніку, що вони сьогодні снідають у місті. Коли вони їхали до Вест-Егга на сніданок, Нік помітив, що з Гетсбі хвилюється. Гетсбі сказав, що не хоче, щоб Нік вірив пліткам, і зараз хоче розповісти про себе усю правду.

Отож, Гетсбі розповів, що народився на Середньому Заході, в заможній родині. Його батьків уже немає між живих. Виріс він в Америці, але вчився в Оксфорді, за сімейною традицією. Родом він був із Сан-Франциско. Він успадкував чималий капітал. Подорожував по столицях Європи, колекціонував коштовності, переважно рубіни, полював на великого звіра, займався трохи живописом, намагався забути одну сумну історію, що сталася з ним багато років тому. А потім почалася війна. Він ліз під кулі, шукав смерті, та смерть його не брала. На фронт Гетсбі пішов лейтенантом, згодом став майором, і всі союзницькі держави нагородили його орденами. Він мав з собою і фото з Оксфорду, щоб Нік переконався, що ці розповіді – правда. Гетсбі сказав, що хоче розповісти про себе одну історію, але це буде після сніданку. А ще Гетсбі знав, що Нік має зустрітися з Джордан, а вона теж мала дещо розповісти Ніку про Гетсбі. Ніка все це не так зацікавило, як роздратовало.

У підвальчику на Сорок другій вулиці Гетсбі познайомив Ніка зі своїм приятелем –

містером Вольфсгаймом. Вони сіли снідати. Мейєр Вольфсгайм був малий на зріст євреї з плескатим носом і великою головою. Нік раптом помітив у другому кінці залу Тома і попросив Гетсбі піти з ним, щоб привітатися зі знайомим. Побачивши їх, Том підхопився і пішов назустріч. Нік познайомив чоловіків і помітив, що обличчя Гетсбі зробилось напруженим і збентеженим.

Кілька годин по тому Джордан Бейкер розповідала Ніку, як 1917 року у Дейзі було багато залицяльників. Молоді офіцери з Кемп-Тейлора палко домагалися честі провести з нею вечір. Але Дейзі була закохана в одного офіцера. Він дивився на неї так, як кожна дівчина мріє, щоб на неї дивились. Звали офіцера Джей Гетсбі. Коли Гетсбі мав вирушати за океан, Дейзі збиралася їхати до Нью-Йорка прощатися... Проте наступної осені вона вже знову була такою, як колись, веселою і компанійською. Батьки влаштували їй перший бал, а в червні вона одружилася з Томом Б'юкененом із Чікаго, і такого бучного весілля в Луїсвіллі, кажуть, не було. Напередодні весілля Том подарував Дейзі перлове намисто, що коштувало 350 тисяч доларів. Джордан була дружкою на весіллі. За пів години до початку дівич-вечора Джордан зайшла до Дейзі в кімнату й побачила її п'яною і з листом у руці. Дейзі говорила, що не хоче виходити заміж, а намисто викинула у сміття. Джордан з покоївкою витверезили Дейзі, а наступного дня Дейзі вийшла за Тома. Але незабаром Том почав зраджувати Дейзі. В квітні наступного року в Дейзі народилася дочка, й сім'я виїхала на рік до Франції. Потім повернулися додому й оселилися в Чікаго. Дейзі там прийняли дуже добре. Компанія в них була безпутна – золота молодь, гультяї, баламути. Ну, а місяця півтора тому Дейзі раптом знову почула прізвище Гетсбі. Було це, коли Джордан питала Ніка, чи він не знайомий в своєму Вест-Еггу з Гетсбі.

Нік зрозумів, що Гетсбі купив будинок у Вест-Еггу, бо знав, що Дейзі мешкає поблизу, по той бік затоки. "Він просив спитати у вас, – вела далі Джордан, – чи не погодилися б ви коли-небудь запросити Дейзі до себе в гості й чи не міг би він тоді завітати до вас на часинку". Скромність цього прохання приголомшила Ніка. Гетсбі чекав 5 років, купив справжній палац, і все заради того, щоб мати можливість колись "завітати на часинку" до чужого дому. "Певно, він весь час сподівався, що вона з'явиться на якомусь його бенкеті. Але вона не з'являлась", – сказала Джордан.

*Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:
Світлана Перець.*

Авторські права на переказ належать Укрлібу

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Коли Нік повернувся ввечері додому, до нього прийшов Гетсбі. Нік сказав, що завтра зателефонує Дейзі й запросить її на чашку чаю.

Наступного ранку Нік подзвонив Дейзі й запросив її до себе на чашку чаю.

В умовлений день Гетсбі прийшов блідий, під очима – темні кола. Коли надійшла Дейзі, Гетсбі вдав, ніби випадково прийшов до Ніка. За чаєм Нік, скориставшись із першої ж нагоди, підвівся і попросив дозволу вийти. Гетсбі побіг за ним, але Нік сказав

йому взяти себе в руки і повернутися до Дейзі. Коли Нік пів години провів надворі, а потім повернувся, бличчя Дейзі було мокре від сліз, а Гетсбі буквально сяяв.

Гетсбі запросив Дейзі і Ніка до себе, щоб показати дім. Коли вони оглянули усе, Гетсбі показав Дейзі газеті вирізки - усі про неї. До вечора закохані уже навіть не звертали уваги на Ніка.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Джеймс Гетс - таке було його справжнє, законне ім'я. Він змінив його в 17 років, коли побачив, що яхта Дена Коді стала на якір над найзрадливішою обмілиною Верхнього озера. Гетсбі позичив у когось ялик, довеслував до "Туоломі" й попередив Коді, що за пів години може знятися вітер, який розтрощить яхту на друзки. Коді поставив Гетсбі кілька запитань (відповіддю на одне з них стало оте новісіньке ім'я) і виявив, що хлопцю притаманні кмітливість й надмірне честолобство. За кілька днів по тому він забрав його до Дулута. І коли "Туоломі" вирушила в плавання до Вест-Індії, Гетсбі був на її борту. Він виконував функції стюарда, старшого помічника, капітана, секретаря, навіть тюремника. Так тривало 5 років, поки одного вечора в Бостоні на борт яхти не зійшла Елла Кей; за тиждень по тому Ден Коді помер. Коді відписав Гетсбі кругленьку суму - 25 тисяч доларів, але все прибрала до рук Елла Кей.

Це все Гетсбі розповідав Ніку. Потім протягом кількох тижнів Нік не бачився і навіть не передзвонювався з ним. Але якось у неділю по обіді Нік вибрався-таки до Гетсбі. Там був Том, якийсь добродій на прізвище Слоун і вродлива дама. Гетсбі був явно схвилюваний появою Тома у його домі, але сказав, що знайомий з його дружиною.

Наступної суботи Том з'явився до Гетсбі разом з Дейзі. Можливо, саме через присутність Тома той вечір видався Ніку якимсь гнітючим. Том, Дейзі, Нік і Гетсбі прогулювалися в іскристому сонмищі гостей, і з горла Дейзі раз у раз вихоплювалося знадливе переливчасте воркотання. Гетсбі водив їх від групи до групи й церемонно відрекомендовував, а Тома навіть називав перед усіма чемпіоном з поло, хоч так і не було. Згодом Дейзі з Гетсбі пішли танцювати фокстрот. Нік вперше побачив, як танцює Гетсбі. Потім закохані з пів години просиділи на сходах, а Нік тим часом, на прохання Дейзі, пильнував у саду. Том виринув з тіні, коли вони сідали вечеряти. Але Том пішов за стіл, де помітив гарну дівчину.

Коли Том і Дейзі збиралися додому, чоловік сказав, що йому цікаво, хто, власне такий цей Гетсбі. Можливо, розбагатілий бутлегер. Але Дейзі сказала, що Гетсбі тримає аптеки.

Тієї ночі Нік затримався до від'їзду усіх гостей. Гетсбі виглядав втомлено. Він говорив Ніку, що як тільки Дейзі здобуде свободу, вони поїдуть до Луїсвілла й відсвяткують весілля в її домі - так, як зробили б п'ять років тому. "Ви забагато хочете від неї. Минуле повернути неможливо", - наважився сказати Нік. "Я зроблю все, щоб знову стало так, як було, - сказав він рішуче. - І вона зрозуміє".

*Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:
Світлана Перець.*

РОЗДІЛ СЬОМИЙ

Саме в той час, коли загальна зацікавленість особою Гетсбі досягла апогею, в його будинку одного суботнього вечора не засвітилися вогні. Машини, які так весело завертали до його будинку, рівно за хвилину понуро від'їздили геть. Наступного дня Гетсбі подзвонив Нікові і пояснив, що найняв нових слуг, які тримають язика за зубами, бо Дейзі тепер часто буває в нього. Ці слуги – знайомі Вольфсгайма.

А наступного дня у Б'юкененів зібралися всі: Гетсбі, Нік, Джордан, Том і Дейзі. Коли Дейзі відправила Тома по холодні напої, то сама поцілувала Гетсбі в уста. "Я кохаю тебе, ти ж знаєш", – прошепотіла вона. Гетсбі познайомився з Пеммі – дочкою Тома і Дейзі.

Згодом Дейзі запропонувала їхати у місто. Вона поглядом і словами освідчувалася Гетсбі в коханні, і Том Б'юкенен раптом усе зрозумів. Він завмер, приголомшений.

Коли всі зібралися їхати, Том запропонував, щоб Гетсбі їхав його машиною, а він поїде машиною Гетсбі. Гетсбі ця пропозиція не сподобалась. Том думав їхати з Дейзі машиною Гетсбі, але дружина сіла до Гетсбі. Том, Нік і Джордан поїхали жовтою машиною Гетсбі.

У машині Том збагнув, що Нік з Джордан давно вже про все знають. Том змушений був заїхати на заправку, і це була саме заправка Вільсона. За хвилину сам хазяїн вийшов і сказав, що хворий, а потім – що йому потрібні гроші. Він питав Тома, коли продасть йому машину, яку обіцяв. "А ця нова вам подобається? – спитав Том. – Я купив її тиждень тому". "Гарна, що й казати. І така жовтенька", – відповів Вільсон. Він пояснив, що гроші йому потрібні, бо хоче з жінкою виїхати на Захід, бо два дні тому почув про неї якусь химерію, тому треба їхати. Нік збагнув, що підозра Вільсона ще не впала на Тома. Вільсон довідався тільки, що Міртл живе іншим життям. Тому і Вільсон занедужав. Міртл Вільсон саме в цей час визирнула з вікна і прийняла Джордан за Томову дружину.

Ще годину тому Том думав, що дружина і коханка належать йому, а тепер обидві невтримно вислизали з його рук. І він інстинктивно натискав на газ, щоб наздогнати Дейзі й утекти від Вільсона. Том мчав, поки не наздогнав своє сине авто. По дорозі Том раз у раз оглядався, шукаючи очима машину з Гетсбі і Дейзі, і якщо вони затримувалися десь на перехресті, стишував швидкість, аж доки вони не наздоганяли його. Певно, він боявся, що вони зникнуть з його очей та його життя назавжди. Але вони не втекли. І всі разом зробили щось зовсім недоладне – найняли в "Плазі" вітальню номера-люкс.

Том насміхався з Гетсбі, бо вважав, що той брехав, ніби вчився у Оксфорді. Гетсбі пояснив, що після перемир'я деяким офіцерам було надано право на вступ до будь-якого університету Англії чи Франції. Раптом Том спитав Гетсбі: "Чому ви, власне, дозволяєте собі втручатись у моє родинне життя?" Розмова пішла начистоту. "Нічого він собі не дозволяє. Це ти собі дозволяєш. Будь ласка, тримай себе в руках", – сказала

Дейзі. Том сказав, що не може дивитися, як містер Казна-Хто-Казна-Звідки залицяється до його дружини. Гетсбі уже хотів щось сказати, але Дейзі запропонувала їхати додому. "Ваша дружина вас не кохає, – сказав Гетсбі. – І ніколи не кохала. Вона кохає мене". "Ви збожеволіли!" – вигукнув Том. "Вона пішла за вас тільки тому, що я був бідний і вона втомилася чекати. Це була жахлива помилка, та все одно вона ніколи не кохала нікого, крім мене!" – кричав Гетсбі. Нік з Джордан спробували були піти, але Том і Гетсбі почали вимагати, щоб вони залишилися. Гетсбі говорив, що Дейзі кохає його. Том говорив, що вона кохає його. Том признався, що зраджував, але кохає тільки Дейзі. Жінка сказала, що дійсно не кохає Тома, хоч колись і кохала. Том почав кричати, що його з Дейзі багато чого зв'язує. Потім почав розпитувати Гетсбі, хто він власне такий. Том сказав, що Гетсбі належить до кодла Мейєра Вольфсгайма, що в своїх "аптеках" у завулках Нью-Йорка й Чікаго продає самогон, що Гетсбі – бутлегер. "Ну й що з того? – чемно сказав Гетсбі. – Ваш приятель Уолтер Чейз, наприклад, не погребував пристати до нашого діла". "А ви його за це продали, так? Самі вийшли сухими з води, а він відсидів за вас місяць у в'язниці в Нью-Джерсі. Боже! Почули б ви, що він про вас каже!" – говорив Том. "Друже, він прийшов до нас без цента в кишені. І ладен був на все, аби хоч трохи заробити", – відповів Гетсбі.

Гетсбі схвилювано заговорив, звертаючись до Дейзі, заперечуючи геть усе, захищаючи своє ім'я від звинувачень, навіть не висловлених. Але з кожним його словом вона дедалі більше замикалася в собі, і врешті він замовк. Нажахані очі Дейзі говорили, що вона зреклася всіх своїх намірів, що мужність покинула її. Вона попросила Тома, щоб вони поїхали додому. Том сказав їй, щоб їхала з Гетсбі – він їй уже не докучатиме, бо зрозумів, що хотів стрибнути вище голови. Гетсбі і Дейзі поїхали. Нік раптом згадав, що йому сьогодні виповнилося 30 років і вирішив випити.

О сьомій вечора Нік, Джордан і Том сіли в машину Тома і поїхали на Лонг-Айленд. Том, веселий, радісно збуджений, балакав без упину.

Тим часом між Міртл і Вільсоном відбулася сварка, і жінка вибігла майже на темну дорогу, галасуючи й розмахуючи руками. Міртл збила машина, яка помчала далі. Згодом до тіла під'їхала машина з Томом, Джордан і Ніком.

Тіло Міртл Вільсон занесли в гараж. Том непорушно стояв, схилившись над нею. Вільсон ридав і голосив. Якийсь свідок розповів, що машина, яка збила Міртл була велика і жовта. Вільсон знав, що то була машина, якою вдень Том заїжджав сюди на заправку. Вільсон подумав, що то Том збив Міртл. Але Том відразу почав виправдовуватись, що сам хвилину тому під'їхав сюди, вертаючись з Нью-Йорка, бо пригнав до Вільсона свою стару машину, про яку вони домовлялись.

Том, Джордан і Нік поїхали з заправки в особняк Б'юкененів. Дейзі була вдома, бо в її вікнах світилося. Том сказав, що викличе для Ніка таксі. Джордан просила Ніка зайти в будинок, але його трошки нудило, і він хотів побути на самоті. Нік подумав, що йому остогидло їхнє товариство, і не тільки Б'юкенени, а й Джордан також. Нік почув, що йому викликали таксі і пішов чекати до воріт. Він не пройшов і двадцяти кроків, коли хтось гукнув його. То був Гетсбі. Із розмови з ним Нік зрозумів, що за кермом була

Дейзі. Гетсбі сказав, що говоритиме поліції, що це він був за кермом. Гетсбі розповів, що та жінка сама кинулася до машини, вона ніби хотіла їм щось сказати, може, прийняла за своїх знайомих. Гетсбі збирався чекати тут цілу ніч, чи не подасть йому Дейзі сигналу, якщо Том ввірветься до неї в кімнату.

Нік вирішив повернутися і подивитися, що робиться у будинку. Крізь вікно він побачив, як Дейзі й Том сиділи одне проти одного за кухонним столом. Він наполегливо доводив їй щось. Вони явно про щось змовлялися.

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ

Гетсбі розповів Ніку, що чекав до 4 години ранку, а потім Дейзі погасила світло. Нік радив йому кудись тікати, але Гетсбі не міг лишити Дейзі, не дізнавшись, що вона вирішила робити далі.

Саме тієї ночі Гетсбі і розповів Ніку дивовижну історію своєї молодості. Дейзі була першою "світською" дівчиною, з якою він спізнався. Він був хлопцем без цента в кишені, без минулого, був простим офіцером...

...Нік не хотів їхати на роботу, йому не хотілося залишати Гетсбі самого. В конторі Нік трохи працював, а потім заснув. Потім подзвонила Джордан Бейкер. Для Ніка вона була уже не важлива. Трохи згодом він подзвонив Гетсбі, але в нього було зайнято.

Вільсон вирішив, що Міртл убив її коханець, який їхав у тій машині. Вона вибігла до нього, хотіла щось сказати, але він не побажав зупинитися. Під ранок Вільсон ходив і шукав жовту машину. О пів на третю його бачили у Вест-Еггу – він питав, як пройти до особняка Гетсбі.

У цей час Гетсбі взяв надувний матрац, бо хотів вперше скупатися у своєму басейні. У басейні його і застрелив Вільсон. Нік саме приїхав до Гетсбі і разом з шофером, лакеєм та садівником витяг тіло. А недалеко лежало тіло Вільсона, що вистрелив й у себе.

*Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:
Світлана Перець.*

Авторські права на переказ належать Укрлібу

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ

Через два роки Нік згадує решту того дня, ніч і наступний день.

Вийшло так, що інтереси Гетсбі представляв тільки Нік, і ніхто більше. За пів години після того, як знайшли Гетсбі, Нік подзвонив Дейзі. Але виявилось, що вони з Томом виїхали дві-три години тому, взявши з собою багаж, не залишивши адреси. Вольфсгайм теж відмовився брати в усьому участь. На третій день надійшла телеграма з якогось містечка в Міннесоті від Генрі К. Гетц. В ній просили затримати похорон до його прибуття. Це був батько Гетсбі, дідусь із скорботним обличчям, приголомшений і безпорадний. Він довідався про смерть сина з чикагської газети. Вранці в день похорону Нік сам поїхав у Нью-Йорк до Мейєра Вольфсгайма. Мейєр сказав, що на похорон не поїде, але розповів, як колись зустрів Гетсбі – молодого майора. Він був такий бідний, що мусив ходити в мундирі – не мав за що купити цивільний костюм. Уперше Мейєр

побачив його в більярдній Вайнбренера на Сорок третій вулиці – він зайшов туди спитати, чи не знайдеться якоїсь роботи. Він уже кілька днів і ріски не мав у роті. Єврей вважав, що зробив з Гетсбі людину, витяг його з твані, з нікчемства. Мейер змусив його вступити до Американського легіону, й він там швидко висунувся.

Батько Гетсбі розповів Ніку, що син приїздив до нього два роки тому й купив йому будинок. Ніхто більше не приїхав на похорон. Під рясним дощем Гетсбі ховали лиш містер Гетц, священник, Нік і слуги з листоношею. Дейзі не надіслала ні телеграми, ані навіть квітів.

Тепер Нік зрозумів, що і Том, і Гетсбі, і Дейзі, і Джордан, і Нік – всі з Заходу, і, можливо, їм усім бракувало чогось такого, без чого важко пристосуватися до життя на Сході. Навіть тоді, коли Схід особливо вабив Ніка, він здавався йому в чомусь потворним.

Після смерті Гетсбі Нік вирішив повернутися додому. Якось надвечір, наприкінці жовтня, Нік побачив на П'ятій авеню Тома Б'юкенена. Нік спитав, що Том сказав того дня Вільсону. Том мовчки втупився в Ніка очима. Нік усе зрозумів і пішов. Том наздогнав його і сказав, що Вільсон прийшов, коли вони з Дейзі пакувалися в дорогу. Вільсон так оскаженів, що застрелив би Тома, якби той не сказав йому, чия то була машина. Вільсон весь час тримав руку на револьвері в кишені. В голосі Тома раптом заклекотіла лють: "І що з того, що я сказав йому? Того типа куля однаково б знайшла, рано чи пізно. Він замилив очі і тобі, й Дейзі, але насправді це був бандюга! Переїхав Міртл, як ото собаку, і навіть не зупинився". Нік зрозумів, що Том вважає свій вчинок виправданим. В усьому цьому було стільки недбалості, стільки безглуздя! І Том, і Дейзі були недбалі люди, вони ламали речі й людей, а тоді тікали й ховалися в безмежжі свого багатства, чи нерозважності, чи ще чогось такого, що тримало їх разом, полишаючи іншим прибирати за ними...

*Стислий скорочений переказ по розділах, автор переказу:
Світлана Перець.*

Авторські права на переказ належать Укрлібу